

Vejledning til Ydelsesbeskrivelser

Indhold

- Vejledningen indeholder først en oversigt over de 10 takstgrupperes niveaudeling – i venstre kolonne støtteniveauet og i højre kolonne typen af ydelse
- Herefter følger en oversigt med definitioner af de 4 ydelsestyper nemlig: *Hjælp, Vejledning, Guidning og Tæt fysisk støtte*
- Til sidst følger et skema, hvor støttebehovene og de ydelser, som modsvarer dem, defineres. Støttebehovene er delt ind i 4 områder nemlig: *det sociale, det psykiske, det kommunikative og det fysiske område*. Først nævnes termen, derefter definitionen og endelig en eventuel kommentar

DO: dansk ordbog, SB: sociale begreber, ED: egen definition

Oversigt - De 10 takstgrupper niveaudeling

Første niveaudeling: støtteniveau	Anden niveaudeling: type af ydelse
1. Let	a) hjælp og vejledning
2. Let	b) hjælp, vejledning og guidning
3. Moderat	a) hjælp og vejledning
4. Moderat	b) hjælp, vejledning og guidning
5. Omfattende	a) hjælp og vejledning
6. Omfattende	b) hjælp, vejledning og guidning
7. Omfattende	c) hjælp, vejledning, guidning og tæt fysisk støtte
8. Massiv	a) hjælp og vejledning
9. Massiv	b) hjælp, vejledning og guidning
10. Massiv	c) hjælp, vejledning, guidning og tæt fysisk støtte

Oversigt og definitioner - De 4 ydelsestyper

	Ydelsestype
Term	Hjælp
Definition	konkret hjælp, hvor medarbejderen overtager en funktion fra borgeren (f.eks. vasker borgeren, skifter en ble, dækker bord, anretter mad, mader, klæder på osv.) eller er 100 % aktiv i forhold til at sansestimulere/aktivere borgeren (min defn)
Kommentar	der er tale om en kompenserende hjælp
Term	Vejledningⁱ
Definition	mundtlig vejledning evt. suppleret eller erstattet af brug af konkrete, tegn til tale, tegnsprog, talemaskine, PC m.m.
Kommentar	her indgår træning, som har til formål systematisk at vurdere og stimulere den fysiske, psykiske og sociale udvikling – borgeren er til dels aktiv i forhold til at få stimuleret sine sanser/deltage i aktiviteter medarbejderen er ikke i fysisk kontakt med borgeren vejledning er mere omfattende end rådgivning, som mere har karakter af envejskommunikation
Term	Guidningⁱⁱ
Definition	man viser og gør opmærksom på noget samtidigt (DO): her:

	let fysisk guidning i form af f.eks. at føre/retningsstyre/guide borgerens bevægelser f.eks. ved påklædning, spisning, personlig hygiejne, deltagelse i aktiviteter
Kommentar	her indgår træning, som har til formål systematisk at vurdere og stimulere den fysiske, psykiske og sociale udvikling – borgeren er mindre aktiv i forhold til at få stimuleret sine sanser/deltage i aktiviteter (ED)
Term	Tæt fysisk støtte
Definition	element af guidning kombineret med tæt fysisk kontakt fra medarbejderen for at støtte borgerens koncentration/færdighed og/eller styrke borgerens fornemmelse af sikkerhed/tryghed
Kommentar	virkningen af støtten er mere psykisk, men den udmønter sig i et fysisk støttebehov her indgår træning, som har til formål systematisk at vurdere og stimulere den fysiske, sociale og psykiske udvikling – borgeren er næsten passiv/helt passiv ved sansestimulation/deltagelse i aktiviteter

Oversigt og definitioner - sociale, psykiske, kommunikative og fysiske støttebehov

Hvordan defineres de forskellige støttebehov og de ydelser, som modsvarer dem?

Sociale støttebehov og ydelser	
Term	Administration af økonomiske forhold m.v.
Definition	ydelse i form af støtte til at varetage økonomi og andre administrative forpligtelser (SB)
Kommentar	Der kan f.eks. være tale om hjælp til at læse og besvare breve fra offentlige myndigheder, hjælp til at bestille tid hos lægen m.v.
Term	Kontakt/samvær/netværk/social interaktion
Definition	ydelse i form af støtte, der retter sig mod at pleje omgang og kontakt med andre
Kommentar	kontakt/samvær kan eksempelvis være at deltage i arrangementer og fritidstilbud eller i samværs- og

	<p>aktivitetstilbud, at skabe og fastholde netværk, holde kontakt med venner og familie (herunder at borgeren får dækket sit behov for gode oplevelser)</p> <p>desuden støtte til at klare læge og tandlægebesøg og støtte til brug af transportmidler(SB)</p> <p>der er fokus på at støtte borgeren i social interaktion, således at borgeren kan være og leve i en gruppe</p>
Term	Beskæftigelse/uddannelse
Definition	ydelse i form af <u>socialpædagogisk støtte</u> , der er rettet imod uddannelses- og beskæftigelsesmæssige opgaver
Kommentar	

Psykiske støttebehov og ydelser	
Term	Håndtering af almindelige tilstande/hændelser/stadier i livet
Definition	ydelse i form af støtte af en medarbejder, som kan lytte til og rumme borgerens udtryk og reaktioner på almindelige tilstande/hændelser/stadier i livet
Kommentar	<p>det kan dreje sig om støtte i forhold til at være ked af det, håndtering af konflikter, at savne sine forældre – ”det som livet byder på”</p> <p>der kan indgå hjælp, vejledning, guidning, støtte mere eller mindre tæt på. m.m. i støtten</p>
Term	Forskellige psykiske tilstande
Definition	ydelse som støtter borgeren i forhold til at være i forskellige psykiske tilstande i form af afskærmning
Kommentar	psykiske tilstande er ikke karakteriseret ved udelukkende at være bestemt af psykiatriske diagnoser/syndromer, men tilstande karakteriseret ved uro, indadvendthed, depression, aggression, udadrettet adfærd, selvskadende adfærd, opstemthed, tilstande, hvor han/hun f.eks. ikke har forståelse for farer eller ikke kan mærke smerter (ED). Der er tale om en tilstand, hvor medarbejderen er opmærksom på, at der kan komme mere eller mindre hensigtsmæssige reaktioner fra

	<p>borgeren – herunder særligt voldsomme følelsesmæssige reaktioner</p> <p>en psykisk tilstand kan også beskrives som en bestemt "beskaffenhed", som karakteriserer nogen på et givet tidspunkt med hensyn til psykisk aktivitets niveau, ofte under indflydelse af ydre omstændigheder eller påvirkninger (modificeret fra DO)</p> <p>ydelsen består i fysisk og psykisk skærmning fra andre beboere, begrænsning/tilpasning af aktivitetstilbud, minimering af sanseindtryk f.eks. ved at undgå fjernsynskikkeri/musik, trække gardiner for vinduet m.m. (egen def). Desuden støtte til passende sansestimulation (se under dette).</p>
Term	Sansestimulation/sanseintegration
Definition	ydelse som støtter borgeren i at blive sansestimuleret/ at udvikle sanseintegration
Kommentar	<p>sansestimulation/sanseintegration:</p> <p><u>sansestimulation</u> er en metode som anvendes til at stimulere de enkelte sanser hver for sig. Den er oftest af passiv karakter og gives gennem forskellige redskaber f.eks. hængekøje, forskellige børster, kugledyne, musik, dufte. Sansestimulation kan gives direkte tilpasset den enkeltes behov i et Snoezelenhus eller en sansehave.</p> <p>der er tale om en forebyggende og vedligeholdende behandling og bruges til borgere, som ikke selv kan klare at blive sansestimuleret.</p> <p><u>sanseintegrationsbehandling</u> bruges til at støtte borgeren i at organisere sanseimpulser fra egen krop og omgivelserne, således at kroppen kan bruges hensigtsmæssigt. Processen er aktiv, og borgeren skal arbejde aktivt med. De "sultne" sanser skal stimuleres, og de overreagerende sanser skal hæmmes. Man benytter sig f.eks. af fysiske aktiviteter på en legeplads (gynger, vipper, forhindringsbane), gåture m.m. ofte arbejdes med udgangspunkt i en neuroscreening eller observationer på baggrund af en Marte Meo undersøgelse f.eks.</p>

Term	Støtte til at gennemgå en barndoms, ungdoms og voksen udvikling
Definition	ydelse som består i dels en tæt psykisk kontakt, så borgerens behov for at blive set, føle sig tryk, føle sig spejlet m.m. dækkes – dels en mere social støtte til borgeren
Kommentar	støtte som normalt varetages af forældrene (SB). Hører også til under det sociale støttebehov, men er placeret her, fordi det særligt drejer sig om en basal psykisk støtte (ED)
Term	Tværfaglig støtte: psykiater og psykolog
Definition	ydelse i form af bistand fra psykiater og psykolog, som bruges til at behandle forskellige psykiske lidelser og tidlige udviklingsforstyrrelser
Kommentar	ydelse som ikke leveres af den offentlige sygesikring, men som findes på bostedet og betales via taksten
Term	Tværfaglig støtte: fysioterapeut, ergoterapeut, fodterapeut
Definition	ydelse i form af bistand fra fysioterapeut, ergoterapeut, fodterapeut
Kommentar	ydelse som ikke leveres af den offentlige sygesikring, men som findes på bostedet og betales via taksten
Term	Gennemgribende udviklingsforstyrrelse
Definition	ydelse i form af socialpædagogisk støtte specielt til børn og voksne med specifikke udviklingsforstyrrelser f.eks. af tale og sprog, med adfærds- og følelsesmæssige forstyrrelser, funktionsforstyrrelser samt mere gennemgribende udviklingsforstyrrelser så som Infantil autisme, Retts syndrom og Aspergers syndrom
Kommentar	ydelsen består i planlægning af en dagsstruktur/rytme med henblik på at skabe en forudsigelig og genkendelig hverdag for borgeren, støtte til brug af et alternativt kommunikationssystem for derigennem at skabe sikkerhed. Samtaler af jeg-støttende karakter kan indgå
Term	Psykisk lidelse
Definition	ydelse i form af socialpædagogisk støtte specielt til børn og voksne med en psykiatrisk diagnose

Kommentar	adskiller sig fra den psykiske tilstand ved netop at tage udgangspunkt i en psykiatrisk diagnose. Der er behov for et tæt samarbejde imellem psykiater og det pædagogiske personale
Term	Tilknytningsforstyrrelse
Definition	ydelse i form af socialpædagogisk støtte specielt til børn og voksne med adfærds- og følelsesmæssig forstyrrelse opstået før voksen alder
Kommentar	<p>der kan være tale om ADHD/ hyperkinesiske forstyrrelser, adfærdsforstyrrelser, følelsesmæssige forstyrrelser og sociale funktionsforstyrrelser. Der er tale om tidlige følelsesmæssige skader.</p> <p>man kan også skelne mellem dels de uselektive og uhæmmede reaktioner dels tilknytningsforstyrrelser og kontaktforstyrrelser</p> <p>For at kunne levere ydelsen må medarbejderen have kendskab til og tage udgangspunkt i beboerens livshistorie. Få kontaktpersoner, som er tætte på borgeren, får en speciel betydning for denne. Kontakt og evt. samtaler af jeg-støttende og psykisk opbyggende karakter indgår i ydelsen</p>
Term	Nattevagt
Definition	ydelse i form af tilstedeværelse af vågen eller sovende (med mulighed for tilkald) nattevagt.
Kommentar	kan gradueres først og fremmest i forhold borgerens behov – derudover også i forhold til hvor mange borgere nattevagten har ansvaret for samt de fysiske rammer ydelsen leveres på alle bosteder

Kommunikative støttebehov og ydelser	
Term	Almindelig kommunikation
Definition	ydelse i form af almindelig verbal kommunikation
Kommentar	her er der ikke særlige behov i forhold til at anvende anderledes kommunikationssystemer udover almindelig opmærksomhed på afsender/budskab/modtager forhold. Der kan også være tale om hjælp til at læse

Term	Forskellige kommunikationssystemer
Definition	ydelse hvor medarbejderen kommunikerer f.eks. ved at anvende kropssprog, i form af mimik, fagter, intonation m.v.,
Kommentar	et kommunikationsplan, som ligger mellem "almindelige" kommunikationssystemer og alternative kommunikationssystemer
Term	Alternative kommunikationssystemer
Definition	f.eks. tegn-til-tale, konkrete, tegnsprog, individuelt tilpassede visualiserende kommunikationsredskaber, boardmakerbilleder, PECS (Ved hjælp af billeder etableres her en funktionel kommunikation i sociale sammenhænge, som giver borgeren mulighed for at vælge og dermed få indflydelse) blindekommunikation – enten Først tegnsprog eller Hånd til Hånd tegnsprog, kommunikation via elektroniske medier (Skype f.eks.), talemaskiner, PC, digitalkameraer
Kommentar	generelt er det kendetegnende for kommunikationsmaterialet, at det skal tilpasses individuelt til borgeren og løbende vedligeholdes, justeres og opgraderes. Man har fokus på at implementere forskellige teknologier i kommunikationen særligt blindekommunikationen er tidskrævende formålet med kommunikationssystemerne er at give borgeren redskaber til at udtrykke sig med og dermed også mulighed for at kunne påvirke sine omgivelser herunder kunne opretholde et socialt netværk

Fysiske støttebehov og ydelser	
Term	Praktiske opgaver
Definition	ydelse , der har til formål at hjælpe en <u>person</u> med praktiske opgaver i hjemmet, der relaterer til dagliglivet, fx rengøring (SB)
Term	Personlig pleje m.v.
Definition	ydelse, der har til formål at hjælpe en person med basale

	opgaver, der relaterer til pleje af personen selv (SB), transport, kost/indkøb, medicinadministration
Kommentar	støtte til basale dagligdags funktioner så som personlig hygiejne, toiletbesøg, forflytninger, af/påklædning og spisning (ED) støtte til at bevæge sig rundt i boenheden, støtte til ledsagelse uden for hjemmet/uden for institutionens/botilbuddets område herunder i lokalsamfundet Støtte til kostvejledning/madplanlægning, indkøb, madlavning og spisning Støtte til indtagelse af medicin
Term	Sikkerhedsmæssige støttebehov
Definition	ydelse som imødekommer behovet for støtte til at være i et sikkerhedsmæssigt forsvarligt miljø. Der er behov for støtte til skærmning for at forebygge at beboeren enten får indadvendt adfærd (evt. med selvskaden til følge) eller udadreagerende adfærd i forhold til medbeboere eller medarbejdere
Kommentar	den socialpædagogiske støtte foregår i form af fysisk og psykisk skærmning fra andre beboere, begrænsning/tilpasning af aktivitstilbud, minimering af sanseindtryk f.eks. ved at undgå fjernsynskikkeri/musik, trække gardiner for vinduet m.m. (ED), fokusskifte i miljøet f.eks. til ny lokalitet, ny medarbejder eller lignende. Der kan gradueres i støttebehovet. Kan borgeren ikke lades alene, er det nødvendigt med mindst 1 : 1 støtte

